

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK* tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK
Van Milletvekili

Türkiye’de kadınlara yönelik fiziksel, duygusal/psikolojik, cinsel ve ekonomik şiddetin yaygın bir şekilde devam ettiği ve gerekli önleyici tedbirlerin alınmadığı, ilgili yaptırımların uygulanmadığı sık sık kamuoyuna yansımaktadır. Bu ülkede kadınların yaşam hakkının korunması için acil alınması gereken tedbirler bulunmaktadır. Kadına yönelik şiddet nedeniyle cinayet, tecavüz, istismar, yıldırma, yoksulluk ve bağımlı yaşam gibi durumlar çoğalmaktadır.

Türkiye’de kadına yönelik şiddetin birçok türünün gerekli tedbirler alınmaması ve toplumsal dönüşümün sağlanmaması nedeniyle yaygın bir şekilde devam ettiği bilinmelidir. Eşitsiz ve adaletsiz toplumsal cinsiyet yapısı ve kadınlara dayatılan bağımlı yaşam kültürü, faillere yönelik cezasızlık politikası kadına yönelik yaygın şiddetin ana nedenleridir. İstanbul Sözleşmesi’nin uygulamaya geçirilmeden fesih edilmesi, kadınların yaşam hakkını koruyan mevzuatın yetersizliği veya var olan mevzuatın uygulamaya yansıtılmaması ve kadınlar için başvuru ve korunma mekanizmalarının işletilmemesi her yıl yüzlerce kadının şiddete maruz kalmasına yol açmaktadır.

TÜİK’in 2021 yılında açıkladığı resmi verilere göre yaklaşık olarak her üç kadın “yaşadığı çevrede gece yalnız yürürken kendini güvende hissetmemektedir” Ancak kadına yönelik şiddetin önemli bir boyutu güpegündüz ve genellikle aile içerisinde yaşanmaktadır. Resmi verilerle Türkiye’de kadınların yaklaşık yüzde 40’ı fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalmıştır. Bu oran bazı bölgelerde ve dönemlerde yüzde 50’nin üzerindedir. Bu şiddetin çok önemli bir bölümü son 12 ay içerisinde yaşanmıştır. Ayrıca her eğitim ve gelir düzeyinde çok yüksek oranlarda yaşanan bu fiziksel ve cinsel şiddetin azaldığına dair hiçbir gösterge kamuoyuna sunulmamaktadır. Güncel olarak konuya dair resmi verilerin kamuoyuna açıklanmaması alınması gereken tedbirlerin aciliyeti yönüyle sorunludur. BİANET’in görünür olan kadına yönelik şiddete dair sunduğu veriler bile gecikmeksizin bazı önlemlerin alınmasını zorunlu kılmaktadır. Buna göre 2021’in ilk dokuz ayında erkekler, 234 kadını öldürmüş, 116 kadını taciz etmiş, 111 çocuğu istismar etmiş ve 78 kadına tecavüz etmiştir. Erkeklerin, en az 507 kadını seks işçiliğine zorladığı, en az 617 kadına da şiddet uygulayıp yaraladığı bu veriler kapsamında kamuoyuna yansımıştır. 170 kadın ölümünün basına "şüpheli" olarak yansıdığı bu süreçte kadınlar dışında çocukların da bu şiddetin mağduru olduğu ve 25’inin erkeklerce öldürüldüğü ifade edilmektedir.

Kamusal alana yansıyan bu şiddet doğru tabirle “buzdağının görünen kısmı” gibi görülmeli, fiziksel ve cinsel şiddet dışında ekonomik ve psikolojik şiddet için de acil tedbir alınmalıdır. Özellikle ekonomik kriz ve yoksulluk durumlarının, bağımlı kılınan kadınlar için çok zor yaşam koşullarına yol açtığı bilinmelidir. Ekonomik açıdan bağımsız olmayan ve herhangi bir sosyal destek sağlanmayan milyonlarca kadının ekonomik kriz ve yoksulluk koşullarında her türlü şiddet riski altında olduğu bilinmelidir. Bu bağlamda; Türkiye’de fiziksel, psikolojik, cinsel ve ekonomik şiddet riski altında olan kadın sayısının güncel olarak tespit edilmesi, kadınlar için şiddet riskini azaltmak amacıyla gerekli yasal ve kurumsal yapılanmanın sağlanması, kadınların daha eşit, daha özgür ve daha bağımsız bir yaşam kurabilmesi için gerekli kamu hizmetleri ve desteklerin sunulması, kadınların başta yaşam hakkı olmak üzere temel yurttaşlık haklarının ve özgürlüklerinin tanınması, korunması ve geliştirilmesi gereklidir.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye’de kadına yönelik fiziksel, duygusal, ekonomik ve cinsel şiddet istatistikleri nasıl derlenmektedir? Son 1 yıl içerisinde bu şiddet türlerine maruz kalan kadın sayısı kaçtır?
- 2) 2010-2021 döneminde fiziksel şiddete maruz kalan kadın sayısı kaçtır? Bu fiziksel şiddet nedeniyle yaralanan, engelli kalan ve yaşamını yitiren kadın sayısı kaçtır? Bu şiddete maruz kalan kadınlara yönelik sunulan kamusal destek hizmetleri nelerdir? Kadına yönelik fiziksel şiddetin sonlandırılması amacıyla bakanlığınızca alınan tedbirler nelerdir?
- 3) 2010-2021 döneminde cinsel şiddete maruz kalan kadın sayısı kaçtır? Bu şiddete maruz kalan kadınlara yönelik sunulan kamusal destek hizmetleri nelerdir? Kadına yönelik cinsel şiddetin sonlandırılması amacıyla bakanlığınızca alınan tedbirler nelerdir?
- 4) 2010-2021 döneminde psikolojik şiddete maruz kalan kadın sayısı kaçtır? Bu şiddete maruz kalan kadınlara yönelik sunulan kamusal destek hizmetleri nelerdir? Kadına yönelik psikolojik şiddetin sonlandırılması amacıyla bakanlığınızca alınan tedbirler nelerdir?
- 5) 2010-2021 döneminde ekonomik şiddete maruz kalan kadın sayısı kaçtır? Bu şiddete maruz kalan kadınlara yönelik sunulan kamusal destek hizmetleri nelerdir? Kadına yönelik ekonomik şiddetin sonlandırılması amacıyla bakanlığınızca alınan tedbirler nelerdir?
- 6) 2010-2021 döneminde kadınlara yönelik fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddet uyguladığı gerekçesiyle yaptırım uygulanan kişi sayısı kaçtır? Bu kişilere uygulanan yaptırım türleri nelerdir? Şiddet faili olmasına rağmen herhangi bir yaptırıma tabi olmayan kişi sayısı kaçtır?
- 7) Kadınlara şiddet uygulayan kişilerin; eş, ebeveyn, evlat veya diğer kişiler olma durumlarına göre dağılımı nedir?
- 8) Şiddet uygulayıcılarının sosyo-ekonomik statüsü, eğitim, yaş, coğrafi dağılımı ve benzeri durumlarına göre dağılımı nedir?
- 9) Şiddete maruz bırakılan kadınların sosyo-ekonomik statüsü, eğitim, yaş, coğrafi dağılımı ve benzeri durumlarına göre dağılımı nedir?
- 10) Kadına yönelik her türlü şiddeti olağanlaştıran söylemin, medya ve basın üzerinden yeniden üretilmemesi amacıyla yürütülen faaliyetler nelerdir?

84661

- 11) Kadına yönelik her türlü şiddetin önlenmesi amacıyla kadın hakları alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları ile birlikte yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 12) Kadın sığınma evlerinin şiddeti önleme ve şiddete karşı koruma kapasitesini artırma amacıyla Türkiye’de yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 13) Toplumsal cinsiyet eşitliğinin yaşamın her alanında sağlanması amacıyla Türkiye’de yürütülen çalışmalar nelerdir?